

Til lovforslag nr. L 140. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 8. maj 2001

Betænkning

over

Forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

[af erhvervsministeren (Ole Stavad)]

1. Ændringsforslag

Der er af Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget og Kirsten Jakobsen (UP) stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. januar 2001 og var til 1. behandling den 23. januar 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 23. november 2000 sendte erhvervsministeren høringssvarene til udvalget, jf. L 140 – bilag 2 (høringssvarene har tidligere været omdelt på alm. del – bilag 92). Den 12. januar 2001 sendte erhvervsministeren et høringsnotat til udvalget, jf. L 140 – bilag 1.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

ELFO og Dansk VVS og
Boligselskabernes Landsforening.

Erhvervsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Danske Entreprenører,
Håndværksrådet og
ELFO og Dansk VVS.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 35 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, KF, DF, CD, KRF og Kirsten Jacobsen (UP)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslagene forkastes, vil flertallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Demokratisk Folkeparti var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget

ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et flertal (V, KF, DF, CD, KRF og Kirsten Jacobsen (UP)):

Til § 1

1) Paragraffen affattes således:

»§1. Loven gælder for indhentning af tilbud på udførelse eller projektering og udførelse af bygge- og anlægsopgaver og for tildeling af ordren. Bortset fra § 5, stk. 3, og § 7 gælder loven dog ikke udbud, der er omfattet af Rådets direktiv 93/37/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter med senere ændringer eller lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre myndigheder eller regler udfærdiget i medfør heraf.

Stk. 2. Loven omfatter ikke private forbrugere.«

[Privat byggeri med undtagelse af forbrugere omfattes af lovens anvendelsesområde]

Til § 3

2) I stk. 1 ændres »§ 4, stk. 5« til: »§ 4, stk. 5 og 6« og »§ 11« til: »§ 10«.

[Konsekvensændringer]

3) Stk. 2 udgår.

[Konsekvensændring]

Til § 4

4) Efter stk. 5 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 6. Der kan maksimalt indhentes fire underhåndsbud på samme arbejde.«

[Maksimum antal underhåndsbud]

Til § 5

5) I stk. 3 indsættes efter »40 arbejdsdage,«: »når kriteriet for tildeling af ordren er det økonomisk mest fordelagtige bud, og 20 arbejdsdage, når kriteriet for tildeling af ordren er laveste bud,«.

[Vedståelsesfrister]

Til § 8

6) I stk. 2, 2. pkt., udgår ordene », så vidt muligt«.

[Angivelse af prioriteret rækkefølge af underkriterier]

Til § 10

7) Paragraffen affattes således:

»§10. Efter licitationens afholdelse har udbyderen alene adgang til at forhandle med den tilbudsgiver, som har afgivet enten det laveste bud eller det økonomisk mest fordelagtige bud.«

[Begrænsning i udbyders adgang til at forhandle ved tildelingskriteriet det økonomisk mest fordelagtige bud]

Til § 11

8) Paragraffen udgår.

[Konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Efter stk. 1 skal loven gælde for indhentning af tilbud på bygge- og anlægsopgaver og for tildeling af ordren. Loven vil ikke gælde indhentning af overslag, fordi der her ikke er tale om et tilbud.

For at sikre, at tilbudsindhentning på bygge- og anlægsopgaver ikke er omfattet af flere regelsæt, gælder loven ikke kontrakter, der er omfattet af bygge- og anlægsgdirektivet og loven om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre myndigheder eller regler udfærdiget i medfør heraf, bortset fra bestemmelserne vedrørende vedståelsesfristen og om, at tilbudsgiverne skal have adgang til at overvære åbningen af tilbudene.

Efter stk. 2 er private forbrugere ikke omfattet af loven. Derimod er private erhvervsdrivende omfattet, hvis der indhentes tilbud på udførelse af arbejde på bygninger eller anlæg, der anvendes erhvervsæssigt, f.eks. en butiksejer, der indhenter tilbud på maling eller ombygning af en butik.

Bygge- og anlægsarbejder skal forstås i overensstemmelse med hidtidig praksis. Afgørende vil derfor være forståelsen efter den nuværende

Bet. o. lovf. vedr. indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

licitationslov og fortolkningen af begrebet i bygge- og anlægsdirektivet.

Det følger af formuleringen af stk. 1, at loven også gælder for totalentreprise, forstået som arbejde, der også helt eller delvis omfatter projektering. Der foreligger ikke her et detaljeret og veldefineret fælles udbudsgrundlag, som entreprenørerne kan afgive tilbud på grundlag af, men derimod et udbudsgrundlag, som i højere grad bygger på funktionskrav og skitser til det byggeprojekt, bygherren påtænker at gennemføre. På grund af det manglende fælles konkurrencegrundlag er totalentreprise ikke omfattet af licitationsloven. Det er imidlertid fundet naturligt at inddrage denne entrepriseform i nærværende lovforslag, som har til formål generelt at fremme konkurrencen i bygge- og anlægssektoren. Her til kommer, at indførelsen af tildelingskriteriet »det økonomiske mest fordelagtige bud« under alle omstændigheder kan forventes at bløde op for den nuværende praksis med altid at udbyde på grundlag af fastlåste kravspecifikationer.

Totalentreprise vil med ændringsforslaget følge de samme regler som de øvrige entrepriseformer, jf. f.eks. definitionen af begrebet licitation i lovforslagets § 4.

Loven omfatter også udbud i partnering omfattende f.eks. både entreprenører, arkitekter og ingeniører. Hvis der imidlertid ikke er en kontraktlig sammenhæng mellem teamets medlemmer, således at f.eks. arkitekten over for bygherren afgiver et separat tilbud på sine ydelser uden udad til at stå inde for gennemførelsen af det samlede projekt, vil dette separate tilbud ikke være omfattet af loven.

En totalentreprenørs indhentelse af tilbud på arkitekt- eller ingeniørydelser vil derimod ikke være omfattet.

Loven omfatter ikke separate indkøb af byggematerialer. Dette gælder også håndværkerens indkøb af materiale til en byggeopgave. Derimod er materialer, der leveres sammen med selve håndværkerydelsen, omfattet.

Til nr. 2

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 4, 7 og 8.

Til nr. 3

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1.

Til nr. 4

Ændringsforslaget medfører, at der i lighed med den nugældende licitationslov skal gælde en maksimumsgrænse for indhentelse af underhåndsbud. I den nugældende licitationslov er det maksimale antal 2, og det foreslås hævet til 4.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget tilstræbes det at videreføre de nugældende vedståelsesfrister i AB 92 og ABT 93.

Til nr. 6

Ændringsforslaget indebærer, at udbyderen ved tildelingskriteriet det økonomisk mest fordelagtige bud skal angive underkriterierne i prioriteret rækkefølge.

Til nr. 7

Efter ændringsforslaget til § 10 kan udbyderen kun forhandle pris med den tilbudsgiver, som har afgivet det laveste bud eller det efter udbydernes vurdering økonomisk mest fordelagtige bud. Den foreslåede bestemmelse tager således udgangspunkt i den nugældende licitationslov § 3, stk. 3, der også indskrænker forhandlingsadgangen, dog tilpasset det nye tildelingskriterium, det økonomisk mest fordelagtige bud.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, udgør den gældende bestemmelse en konkurrencebegrænsning. Det er imidlertid blevet anført, at det kan bidrage til, at tilbudsgiver giver den »rigtige« pris fra starten, når tilbudsgiveren ved, at der ikke er mulighed for at justere tilbudet efterfølgende.

Til nr. 8

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 7.

Sonja Mikkelsen (S) nfm. Ole Vagn Christensen (S) Grete Schødt (S) Jeppe Kofod (S)
Bjarne Laustsen (S) Ole Sohn (SF) Sonja Albrink (CD) Morten Helveg Petersen (RV)
Frank Aaen (EL) Svend Erik Hovmand (V) Pia Larsen (V) Kim Andersen (V) Peter Brixtofte (V)
fmd. Pernille Sams (KF) Kirsten Jacobsen (UP) Egil Møller (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 140

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat, fra erhvervsministeren
2	Høringssvar, fra erhvervsministeren
3	Spm. 1, om loven omfatter indkøb af ikke-standardmaterialer, til erhvervsministeren Spm. 2, om formålet med § 1, stk. 3, er at beskytte de mindre virksomheder over for større entreprenørselskaber, til erhvervsministeren Spm. 3, om den nuværende licitationslov forhindrer, at der indhentes tilbud på og indgås aftaler om partnering, til erhvervsministeren Spm. 4 om, at der ifølge lovforslagets bemærkninger forventes transaktionsomkostninger i form af øget ressourceforbrug hos tilbudsgiverne, til erhvervsministeren Spm. 5 om indhentning af underhåndsbud, til erhvervsministeren Spm. 6 om, at hvis tilbud indhentes i ren priskonkurrence, kan det for større opgaver ske ved licitation og for mindre opgaver ved indhentning af underhåndsbud, til erhvervsministeren Spm. 7 om, hvorfor vedståelsesfristen er hentet fra totalentreprisereglerne i ABT 93, til erhvervsministeren Spm. 8 om, at der ifølge § 6, stk. 1, ved tildeling af ordren ikke må finde forskelsbehandling sted mellem tilbudsgiverne, til erhvervsministeren Spm. 9 om, hvilken fordel den tilbudsgiver, der på licitationen afgiver det efter bygherrens mest fordelagtige tilbud, opnår, til erhvervsministeren Spm. 10 om sikring mod national diskrimination, til erhvervsministeren Spm. 11 om, at tilbudsgiver ifølge stk. 2 har krav på at blive gjort bekendt med »det antagne tilbuds egenskaber og relative fordele«, til erhvervsministeren Spm. 12 om overskriften vedrørende kapitel 4 og § 13, til erhvervsministeren Spm. 13, om ophævelsen af licitationsloven indebærer, at licitationslovsovertrædelser frem til 1. september 2001 ikke kan sanktioneres, til erhvervsministeren
4	Spm. 14 om ministerens kommentar til høringssvaret fra Advokat- samfundet, til erhvervsministeren
5	Svar på spm. 1, om loven omfatter indkøb af ikke-standardmaterialer, fra erhvervsministeren Svar på spm. 2, om formålet med § 1, stk. 3, er at beskytte de mindre virksomheder over for større entreprenørselskaber, fra erhvervsministeren Svar på spm. 3, om den nuværende licitationslov forhindrer, at der indhentes tilbud på og indgås aftaler om partnering, fra erhvervsministeren Svar på spm. 4 om, at der ifølge lovforslagets bemærkninger forventes transaktionsomkostninger i form af øget ressourceforbrug hos tilbudsgiverne, fra erhvervsministeren Svar på spm. 5 om indhentning af underhåndsbud, fra erhvervsministeren Svar på spm. 6 om, at hvis tilbud indhentes i ren priskonkurrence, kan det for større opgaver ske ved licitation og for mindre opgaver ved indhentning af underhåndsbud, fra erhvervsministeren Svar på spm. 7 om, hvorfor vedståelsesfristen er hentet fra totalentreprisereglerne i ABT 93, fra erhvervsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 8 om, at der ifølge § 6, stk. 1, ved tildeling af ordren ikke må finde forskelsbehandling sted mellem tilbudsgiverne, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 9 om, hvilken fordel den tilbudsgiver, der på licitationen afgiver det efter bygherrens mest fordelagtige tilbud, opnår, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 10 om sikring mod national diskrimination, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 11 om, at tilbudsgiver ifølge stk. 2 har krav på at blive gjort bekendt med »det antagne tilbuds egenskaber og relative fordele«, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 12 om overskriften vedrørende kapitel 4 og § 13, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 13, om ophævelsen af licitationsloven indebærer at licitationslovsovertrædelser frem til 1. september 2001 ikke kan sanktioneres, fra erhvervsministeren
6	Svar på spm. 14 om ministerens kommentar til høringssvaret fra Advokatsamfundet, fra erhvervsministeren
7	Henvendelse af 15/3-01 fra Dansk VVS og ELFO om materiale til brug ved deres foretræde
8	Spm. 15 om kommentar til henvendelse af 15/3-01 fra Dansk VVS og ELFO, til erhvervsministeren
9	Henvendelse af 20/3-01 fra Boligselskabernes Landsforening
10	Spm. 16 om kommentar til henvendelse af 20/3-01 fra Boligselskabernes Landsforening, til erhvervsministeren
11	Spm. 17 om teknisk bistand til udformning af tre ændringsforslag, til erhvervsministeren
12	Spm. 18 om adgangen i udbudsdirektiver til forhandling, til erhvervsministeren
13	Henvendelse af 4/4-01 fra Dansk VVS og ELFO
14	Spm. 19 om kommentar til henvendelse af 4/4-01 fra Dansk VVS og ELFO, til erhvervsministeren
15	Spm. 20, om loven skønnes at være til fordel for større entreprenørselskaber eller mindre byggevirksomheder, til erhvervsministeren
	Spm. 21, om By- og Boligministeriet er enig i, at loven kun bør gælde offentlige bygherrer, til erhvervsministeren
	Spm. 22 om privat byggeri, til erhvervsministeren
	Spm. 23 om omkostninger i forbindelse med udregninger af tilbud, til erhvervsministeren
	Spm. 24 om beskyttelsesreglen i § 1, stk. 3, til erhvervsministeren
	Spm. 25 om Klagenævnet for Udbud, til erhvervsministeren
	Spm. 26 om underhåndsbud i forbindelse med licitationsloven, til erhvervsministeren
	Spm. 27 om tildelingskriteriet det økonomisk fordelagtige tilbud, til erhvervsministeren
	Spm. 28 om tilbud fra mindre håndværksmestre, til erhvervsministeren
	Spm. 29 om ordet »tilkendelse« i § 3, stk. 2, til erhvervsministeren
	Spm. 30 om vedståelsesfristen, til erhvervsministeren
	Spm. 31 om alternative bud, til erhvervsministeren
	Spm. 32 om licitationstilbud, erhvervsministeren
	Spm. 33 om forhandlinger i forbindelse med licitationstilbud, til erhvervsministeren
	Spm. 34 om indhentning af underhåndsbud, til erhvervsministeren
	Spm. 35 om dokumentering af »det økonomisk mest fordelagtige tilbud«, til erhvervsministeren
16	Svar på spm. 16 om kommentar til henvendelse af 20/3-01 fra Boligselskabernes Landsforening, fra erhvervsministeren

Bilagsnr.	Titel
17	Svar på spm. 15 om kommentar til henvendelse af 15/3-01 fra Dansk VVS og ELFO, fra erhvervsministeren
18	Svar på spm. 18 om adgangen i udbudsdirektiver til forhandling, fra erhvervsministeren
19	Meddelelse om ændret tidsplan for L 140
20	Svar på spm. 17 om teknisk bistand til udformning af tre ændringsforslag, fra erhvervsministeren
21	Svar på spm. 19 om kommentar til henvendelse 4/4-01 fra Dansk VVS og ELFO, fra erhvervsministeren
22	Notat om forhandlingsmuligheder ved indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, fra erhvervsministeren
23	Svar på spm. 20, om loven skønnes at være til fordel for større entreprenørselskaber eller mindre byggevirksomheder, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 21, om By- og Boligministeriet er enig i, at loven kun bør gælde offentlige bygherrer, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 22 om privat byggeri, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 23 om omkostninger i forbindelse med udregninger af tilbud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 24 om beskyttelsesreglen i § 1, stk. 3, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 25 om Klagenævnet for Udbud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 26 om underhåndsbud i forbindelse med licitationsloven, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 27 om tildelingskriteriet det økonomisk fordelagtige tilbud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 28 om tilbud fra mindre håndværksmestre, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 29 om ordet »tilkendelse« i § 3, stk. 2, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 30 om vedståelsesfristen, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 31 om alternative bud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 32 om licitationstilbud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 33 om forhandlinger i forbindelse med licitationstilbud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 34 om indhentning af underhåndsbud, fra erhvervsministeren
	Svar på spm. 35 om dokumentering af »det økonomisk mest fordelagtige tilbud«, fra erhvervsministeren
24	1. udkast til betænkning
25	2. udkast til betænkning